

ERKKA GUMMERUS

AHTO, TARMO & RAIMO

Ahto, Tarmo & Raimo

Sinulle,

johtajista häijyimmälle,

sinun muistolle.

Erkka-Mikael Gummerus

Ahto, Tarmo & Raimo

© 2019 Erkkä Gummerus

Kustantaja: BoD™ – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: Books on Demand GmbH, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-952-286-853-4

Prologi

Alussa olin minä ja mahtava liittolaiseni. Yhdessä matkasimme yli vuorten, läpi tulten ja halki aikojen. Näimme maailman kurjuudet ja kauheudet. Koimme hovien rikkaudet ja rocktähtien kuuluisuuden. Kaikki kansat pelkäsivät ja rakastivat meitä. Koristimme katu-
jen kuraiset varret köyhien palvovilla katseilla.

Ratsastimme aasilla palmun lehtien yli kohti ilta-auringon laskevaa kajoa.

Olin vuorikiipeilijä, olin valloittaja.

Lopulta löysimme tarujen rikkaan eteläisen maan. Tuo nuori kansa, jonka hyväuskoinen heimo meitä kernaasti kestitti. He lauloivat ja tanssivat. He toivat sulojaan näytille. He tekivät niin kuin halusimme. Mutta meillä oli jo toisemme.

Olin tutkija, olin postmoderni Livingstone.

Otaksuin.

Löysin lapseni. He olivat olleet kadoksissa. He tulivat luokseni. Heidän nimensä oli oleva Ahto, Tarmo ja Raimo. Minä kasvatin heidät, minä koulutin heidät, minä karaisin heidät kestäämään sotien kauhut ja taisteluiden synkimmät hetket. Totutin heidät kestäämään sietämätöntä painetta, sillä vain timantit syntyvät helvetin kiirastuksessa. Ja se mikä on oleva kuolevaisille helvetti, oli pojilleni koti.

Olin viisas, olin valmentaja.

Minä palkkasin poikani. Tein heistä soturini. Ja he tottelivat vain yhtä herraa, eivätkä pitäneet muita jumalia kuvinaan. Isän armo oli heidän rakkautensa airut. Ja isäänsä he rakastivat.

Olin mahtava.

Olen toimitusjohtaja...

Sven Ruiski

1.

Pikkujoulut, osa 1

"Hey jäbät, ny kipeesti suoraan asiaan, yo, kiitti ihan vitusti et joka kundi pääs paikall. Tää merkittee meikäll ihan sikana, että jäbät on messissä, yo!! Dyyyddsss! Boom!!"

Toimitusjohtaja Sven Ruiski, nelivitonen eronnut uusioperheen kunnianhimoinen isä. Hän on syntynyt Tukholmassa 70-luvun alussa. Vanhempansa pakenivat kaupungistuvasta Suomesta lähemmäs hovia maukkaamman leivän toivossa. Kekkosen pianolakattu kalju kiilsi joidenkin koteihin liian kirkkaana. Ruotsissa vietetty lapsuus arpeutti hänen suomenkieleensä vahvan ruotsalaisen aksentin.

Tarinan kuultuaan snobahtavan aksentin voi antaa anteeksi.

Istumme Jyväskylän MaalariWeijarit Oy:n pikkujouluja firman maalaamohallin kupeeseen kyhättyssä luhtiaitassa. Täällä on sauna-osaston lisäksi niin kutsuttu kerhotila, missä on biljardipöytä sekä stereot. Kusella pitää käydä nurkalla, joko sisällä tai häveliäästi ulkona. Ämpäri täyttyy jo lavasta olutta. Etupihan maisemana on maalaamohallin valkeat peltiset seinät, ruostuneet peltitynnyrit, romukasat sekä hankeen poljettu polku, jonka reunuksia koristavat lumen painamat pajut. Takapihalla on nähtävänä kesäisin timoteitä kasvava hehtaarin kokoinen pelto, johon kukaan ei ole vielä teollisuushalliaan rakentanut.

Mökki on talvella kylmä kuin siperialainen vankileiri. Onneksi toimeton toimistosihtööri on joutilas kerran vuodessa luhtiaittaa lämmittämään. Viikkotyötunnit on saatava täyteen keinolla millä hyvänsä. Toimistosihtööri on toimitusjohtajan vaimo ja siksi nauttii suojatyöpaikan eduista.

"Öy, kundit! Joka jäbää vetää bissee läbään, yo!"

Toimitusjohtaja Ruiski on roijannut paikalle puolenkymmentä salkkua olutta. Omin voimin kehui kaljat paikalle tuoneensa. Niitä juomaan on kertynyt kymmenkunta maalaria. Toimistos sihteeri ei luultavammin jää Jussi-paitaisten pipopäiden kanssa kaatamaan, vaikka hänet jokainen haluaisi kaataa. Harmi.

"Ourait duuds, meitsi haluaa eka kiittää kuluneest kaudest joka jäbää aivan vitun fantastisesta panoksesta yhteisen unelman eteen. Päästiin kuin päästiin lopulta voiton puolelle, vaikka kauteen mahtu ihan sikana kaikkee schaijaa, niin niist selvittiin tsemppi-hengell ja positiivisell sisäisell puheell ja ihan tajuttomall draivill, yo." Ruiski painottaa sanojaan kuin Donald Trump.

"Vittu kundit..." Ruiski liikuttuu. "Mä oon ylpee teistä..." Ruiski nielaisee krokotiilin kyyneleensä.

Herra toimitusjohtaja on jo selvästi humalassa. Kuluneen kauden aikana kuvittelimme hänen olleen humalassa useamminkin. Riemunkirjavat salamapäätökset sekä perse edellä puuhun kiipeämiset aiheuttivat tämän epäilyn. Lomautusilmoitusten jakaminen eksi jo farssin puolelle. Ei hän kuitenkaan ollut humalassa, selvän päin hän ymmärtää olla kehumatta meitä. Hän lomauttaa meitä.

Toimitusjohtaja pitää myötähäpeää tirsuvan puheen, jossa hän yrittää käsinkosketeltavan sinnikkäästi etsiä kiitollisia sanoja toinen toistaan tsempanneita työntekijöitä kohtaan. Heitä ei tässä firmassa liiaksi ole. Eikä pomo oikeasti välitä meistä työntekijöistä viitunkaan vertaa: kitisemme, valitamme, rutisemme ja luemme TES:iä kuin Raamattua. Kinuamme uusia turvakenkiä, vaikka entiset pysyvät vielä jaloissa. Toivomme kaksia työvaatteita vuoteen, mutta pyyhimme toiveella vaan perseen, hänellä on kuulema sama Giorgio Armanin puku palvellut jo vuosia. Meidän työemme on pölyistä ja paskaista, hänen työnsä on perseestä, ei auta.

Ikään kuin mallia Cajander.

Nämä asiat ovat kuitenkin vain silmänlumetta. Näinä vaikeina taloudellisina aikoina saamme olla tavattoman kiitollisia, että edes

johonkin paskafirmaan kelpaamme. Cajanderin mallilla turvattiin isänmaata, nyt Sven Ruiskin sadantonnin vuositulot.

Mutta kalja maistuu sorretulle työväelle niin kuin sipsit ja viinirypäleetkin, jotka toimistosihteeri kuorii esille Pirkka-muovirasiasta. Kerrankos tässä herroiksi eletään. Muutaman huurteisen oluen jälkeen saadut lomalaput alkavat huuhtoutua mielestä. Puolentusinaa alkoholiannosta saa katkeruuden unohtumaan. Vaivalloinen alkuilmapiiri alkaa valua kusen mukana ulos pakkaseen. Juhlat eivät ole juhlat ilman kuningasta ja siksi viinatarjoilu on erittäin tärkeä osa illanistujaisia. Se saa ummehtuneen duunarin sanallisen arkun avautumaan kuin heinäladon oven, josta yllätämme Tauno Palon ja Ansa Iksen. Sen mieltä ilostuttava vaikutus saa sulkeutuneen työmiehen maalaamaan sielunmaisemansa toisten huulille.

Toimistosihteeri ymmärtää etanolipitoisuuden nousseen liian korkeaksi. Hän poistuu paikalta. Hänellä on kaunis perä.

Toimitusjohtaja Ruiski kaivaa samalla ovenlyömällä sohvan takaa puolentoista litran viskilekan esille. Narautettuaan korkin hän polkaisee sen ripaska-askeleella lyttyyn. Korkkia ei kuulema tarvita enää. Se on vain kuljetusta varten.

Viskileka on kaunis, ja massiivinen, ehkä hän välittää meistä sitenkin. Alamme tapailla menneiden ammattimaalareiden juomatapoja, mutta vain harvat enää yltävät niihin. Vanhanliiton miehillä viskileka olisi kuivanut ikeniin. Me nikottelemme sen kimpussa koko illan.

Maljoja nostellaan, hurraa- ja hoplaahuutoja huudetaan. Puheenpulputus myötäilee jo elinikäisestä ystävyystestä. Toimitusjohtaja Ruiski on nostonut kravattinsa otsalle aivan kuin keventääkseen tunnelmaa. Olalle lyödään ja yhtä rotua ollaan. Se on jokaiselle malja maljan perään entistä varmempi asia.

Hirsiaitan ovi lennähtää auki. Sisälle porhaltaa kolme karvalakista miestä. Heillä kaikilla on nahkarotsit päällä ja bootsit jalassa. Katsomme vieraita silmiin ja hiljaisuus tavoittaa hetken keskuudessamme. Toimitusjohtaja Ruiski pomppaa ylös kuin kenguru ja läikyttää olutta matolle. Hän ei tätä huomaa.

"Tässä on kuulkaa kundit Ahto Juur." Mies on kulmikas, har-teikas ja karskin näköinen. Kaksimetrinen koljatti on prätäkätakis-saan vaikuttava näky.

"Tää on Tarmo Jänes." Vaikka ulkonäkö muistuttaakin enemmän rottaa. Punakat ja kolhiintuneet kasvot kertovat karua tarinaa.

"Ja jou." Sven Ruiski yrittää lyödä femmaa, mutta kompuroi hu-malassa ja kaatuu lankkulattialle. Mummolta perintönä saatu kir-java räsymatto kurttantuu.

"Sit tää kundi on yo, Raimo Karimäe", Ruiski sopertaa punnerta-essa itseään ylös. Nilkin näköinen mies riisuu karvalakkinsa pääs-tään. Alta paljastuu tummaksi värjätty ja geelillä oiottu hiustupsu, muuten hiukset ovat blondatut. Hän raapii päätään ja moikkaa meitä. Ahto ja Tarmo tekevät tervehdyksen perässä.

He ovat virolaisia.

Keväisessä Jyväskylässä ammattitaidottomat, mutta kuitenkin alalle koulutetut rakennusalan ammattilaiset saavat tehtäväkseen rakentaa rivitalon. Rakentaminen ei ota onnistuakseen ja virheestä toiseen kulkeva rakennusprojekti viivästyy vaihe vaiheelta. Kapuloita rivitalon rakentamiseen työntää myös toimitusjohtaja Sven Ruiski, jonka intohimona on ajaa alas suomalaisen duunarin oikeuksia virolaisten suojattiensa tieltä. Ahto, Tarmo ja Raimo saavat tehtävän, mutta saavatko hekään rivitaloa valmiiksi? Kuinka käy herra toimitusjohtajan? Ja voittaako suomalainen sittenkään aina?

Ahto, Tarmo ja Raimo on teos, joka kertoo humoristisella tyylillä nykyajan rakennusalan koukeroisesta maailmasta. Missä ihmisarvo ei määräydykkään hänen osaamisensa perusteella, vaan vaakakupissa painavat myös työmiehen pärstän arvo. Kirja pohjautuu hyvin löyhästi kirjoittajan omiin kokemuksiin, mutta tunnustaa silti kirjan henkilöiden todenperäisyyttä.

